

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-441/16-M

Název právnické osoby vykonávající činnost školy/školského zařízení	Střední škola designu a módy, Prostějov
Sídlo	Vápenice 1, 796 62 Prostějov
E-mail právnické osoby	info@ssdam.cz
IČ	47922061
Identifikátor	600015181
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	PhDr. Ivana Vaňková
Zřizovatel	Olomoucký kraj
Místo inspekční činnosti	Vápenice 1, 796 62 Prostějov
Termín inspekční činnosti	18. a 21. – 23. 3. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost na podnět podle § 174 odst. 5 školského zákona, ve smyslu odst. 2 písm. b) a c).

Zjišťování a hodnocení podmínek průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle školních vzdělávacích programů, se zaměřením na posouzení materiálních podmínek pro výuku odborných předmětů zaměřených na využití počítačové techniky a kvality poskytovaného vzdělávání a účinnosti podpory rozvoje osobnosti žáků v německém jazyce.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy, se zaměřením na německý jazyk.

Posuzovaným obdobím jsou školní roky 2014/2015 a 2015/2016 k datu inspekční činnosti.

Charakteristika

Střední škola designu a módy, Prostějov (dále „škola“) vykonává činnost střední školy, domova mládeže a školní jídelny. Poskytuje úplné střední vzdělání zakončené maturitní zkouškou v oborech vzdělání 82-41-M/07 Modelářství a návrhářství oděvů, 82-41-M/17 Multimediální tvorba a 82-41-M/01 Užitá malba. K termínu inspekční činnosti školu navštívilo 218 žáků, kapacita školy tak byla naplněna z 61 %. Podrobné informace o své činnosti škola pravidelně zveřejňuje na webových stránkách www.ssdam.cz.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání zejména ve vybraných vyučovacích předmětech, a to ve vztahu ke vzdělávacím programům

Školní vzdělávací programy (dále „ŠVP“) pro realizované obory vzdělání jsou ve sledované oblasti jazykového vzdělávání (předmět Německý jazyk) zpracovány v souladu s rámcovými vzdělávacími programy (dále „RVP“) pro odborné vzdělávání. Počty hodin německého jazyka deklarované v učebních plánech ŠVP, výchovné a vzdělávací strategie a očekávané výstupy odpovídají požadavkům příslušných RVP. V osnovách předmětu Německý jazyk jsou obsaženy požadované klíčové kompetence žáků, výstupy zohledňují požadavky na úroveň A2 pro druhý cizí jazyk. Pro všechny obory vzdělání jsou učební osnovy německého jazyka shodné, časová dotace odpovídá dvěma hodinám týdně od druhého ročníku studia. V rozvrzích hodin jednotlivých tříd byly zařazeny vyučovací hodiny německého jazyka dané učebním plánem ve stanovené časové dotaci a v souladu s obecně platnými právními předpisy. Zápisy v třídních knihách dokladují náplň výuky shodnou s osnovami realizovaných ŠVP.

Výuku německého jazyka personálně zajišťují tři odborně kvalifikované učitelky včetně ředitelky školy. Z přehledů vzdělávacích akcí vyplynulo, že vyučující německého jazyka se pravidelně vzdělávají v oblastech metod výuky, didaktiky, motivace a hodnocení žáků, ale pozornost nebyla věnována oblasti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) a s rizikem školního neúspěchu, což se projevilo v nedostatečné podpoře těchto žáků ve sledované výuce. Ve škole není zřízena samostatná předmětová komise pro výuku cizích jazyků. Učitelé cizích jazyků pracují v rámci Metodického sdružení všeobecně vzdělávacích předmětů. Práce výše uvedeného metodického sdružení probíhá sice plánovitě, její těžiště však spočívá zejména v předávání organizačních informací, případných úpravách ŠVP a formální kontrole plnění učebních osnov. Ze záznamů metodického sdružení a rozhovorů s jednotlivými vyučujícími vyplynulo, že se tento metodický orgán nedostatečně zabývá sjednocováním pohledu vyučujících na podporu žáků se SVP, realizaci a ověřování deklarovovaných opatření ve výuce, práci s výsledky vzdělávání včetně sjednoceného kritériálního hodnocení a přijímání účinných opatření.

Při výuce německého jazyka využívá škola zejména kmenové učebny, jazykové učebny jsou využívány především pro výuku anglického jazyka. Tato situace neumožňuje žákům průběžně vystavovat v kmenových učebnách vlastní práce z jejich čtené projektové činnosti, jejichž vizualizace by přispěla k více podnětnému a inspirujícímu prostředí pro výuku.

Pro výuku odborných předmětů zaměřených na využití ICT má škola k dispozici dvě počítačové učebny a fotoateliér z části přebudovaný na počítačovou učebnu. Vybavení těchto učeben hardwarem a softwarem je průběžně obnovováno, škola také využívá software poskytovaný zdarma, který tedy mohou využívat žáci i na vlastních počítačích při domácí přípravě. Žáci v rámci studia vypracovávají podle oborového zaměření klauzurní práce, v závěru studia maturitní práci. Práce jsou žákům zadávány s dostatečným předstihem

a v rozsahu, který je realizovatelný v rámci výuky. Z rozhovorů s vyučujícími a žáky vyplynulo, že v případě potřeby mají žáci možnost využít prostory počítačových učeben i po vyučování, pouze na základě individuální domluvy s vyučujícími.

Deklarované výchovné a vzdělávací strategie ve ŠVP jsou v předmětu Německý jazyk zacíleny na rozvoj komunikativních dovedností u žáků prostřednictvím inovativních metod a forem výuky. Výuka německého jazyka byla v hospitovaných hodinách zaměřena na používání jazyka v konkrétních komunikačních situacích ve specifických sociálních a kulturních kontextech. Žáci rozvíjeli jazykovou gramotnost prostřednictvím samostatné, skupinové práce či práce ve dvojicích, při provádění různých jazykových činností zahrnujících recepci, produkci a interakci, které se vztahovaly k mluveným a psaným textům. Společným rysem vyučovacích hodin byla dominantní role žáků s převahou aktivního osvojování, procvičování a upevňování dovedností a vědomostí. Vzdělávací efekt vhodně zvyšovalo dostatečné množství učebních pomůcek (učebnice, pracovní listy, cizojazyčné slovníky, poslechová CD, digitální technologie). Důsledné vedení většiny hodin němčiny v tomto jazyce a citlivé opravování chyb žáků ze strany vyučujících odstraňovalo komunikační zábrany žáků. Žáci bez problémů reagovali na pokyny učitelek a na jejich otázky kladené v německém jazyce. V části výuky však bylo zaznamenáno zbytečné překládání zadávaných pokynů do češtiny. Pro vysvětlení gramatických jevů vyučující vhodně využívaly mateřský jazyk. V části hospitovaných vyučovacích hodin byla zařazena účinná motivace žáků pomocí stanovení vzdělávacího cíle i průběžná motivace žáků, což se pozitivně promítlo v udržení jejich pozornosti. Absence shrnutí a hodnocení práce žáků propojeného s deklarovanými principy sebehodnocení zapříčinila neefektivní závěry vyučovacích hodin.

Evidence žáků se ŠVP je v kompetenci výchovné poradkyně. V době inspekční činnosti škola evidovala 17 žáků se ŠVP bez potřeby individuální integrace. Výchovná poradkyně vede osobní dokumentaci těchto žáků, shromažďuje doporučení školských poradenských zařízení. V úvodu školního roku informuje vyučující na pedagogické radě ústní formou o žácích se ŠVP. Seznam těchto žáků je zveřejněn na školním intranetu, jednotlivá doporučení jsou k nahlédnutí u výchovné poradkyně, v době její nepřítomnosti u metodičky prevence. Uplatňování specifických metod a podpůrných opatření nebylo v průběhu inspekční činnosti zaznamenáno. Jedinou formou zohlednění tak při psaní písemných prací představovalo navýšení časového limitu na vypracování. Škola nedodrží požadované principy práce s těmito žáky, nemá sjednocen přístup jednotlivých vyučujících a nezajišťuje zpětnou vazbu o úrovni a výsledcích práce s těmito žáky.

Nastavený systém hodnocení úspěšnosti žáků v průběhu vzdělávání není plně funkční. Vypracovaná opatření mají pouze formální charakter. U písemných prací z německého jazyka není systematicky nastaveno kritériální hodnocení. Pokud jsou vypracována opatření k nápravě jevů, které žákům způsobují problémy při jejich osvojování, omezí se často jen na zobecněné další procvičování ve vyučovacích hodinách. Jako příčinu nezávládnutí některých dovedností spatřují vyučující často v nedostatečné domácí přípravě žáků. U rozsáhlejších esejí často scházelo zadání nebo bylo nejednoznačně formulováno. Z výše uvedeného vyplývá, že nejsou dostatečně analyzovány příčiny školního neúspěchu v německém jazyce a přijímána opatření ke zkvalitňování vzdělávání žáků a ke snižování jejich neúspěšnosti.

Hodnocení žáků z německého jazyka nastavují pravidla hodnocení výsledků vzdělávání žáků (součást školního řádu) a jednotlivé ŠVP. Z rozhovorů s vyučujícími a z předložených žakovských prací z německého jazyka vyplynulo, že se vhodně doplňuje ústní a písemná forma prověřování vědomostí (didaktické testy, eseje, gramatické jevy). Písemné práce většího rozsahu jsou žákům předkládány, opravu chyb provádějí žáci buď do sešitu, nebo, zejména u esejí, přímo do písemné práce. Motivační formativní hodnocení, které umožňuje

zažít úspěch i žákům s méně výrazným jazykovým nadáním, bylo však v průběhu hospitovaných hodin realizováno a podporováno jen některými vyučujícími.

Za 2. pololetí školního roku 2014/2015 konalo 13 žáků komisionální zkoušku, žádný z nich z německého jazyka. Výsledky žáků z německého jazyka se za jednotlivé třídy pohybují kolem hodnoty 2,2. Analýzou protokolů o komisionální zkoušce bylo zjištěno, že tyto protokoly poskytovaly jen malou vypovídací hodnotu o průběhu zkoušky nebo hodnocení jejich jednotlivých částí, zaznamenán byl jen celkový výsledek. Součástí pravidel pro hodnocení žáků je i pojednání o komisionálních zkouškách, které je ale velmi stručné, formální a nepostihuje veškeré podrobnosti o konání komisionální zkoušky. Podmínkou klasifikace žáků a postupu do dalšího ročníku v odborných profilových předmětech, jak je uvedeno v pravidlech pro hodnocení žáků, je vypracování dvou klauzurních prací. V pravidlech pro hodnocení vzdělávání žáků však nejsou nastavena podrobná kritéria hodnocení klauzurních prací, která by zajišťovala objektivitu při jejich reálném hodnocení.

Podmínky, průběh a výsledky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají úroveň vyžadující zlepšení.

Závěry

Zásadní klady

- *znalosti a dovednosti většiny žáků v německém jazyce odpovídají výstupům ŠVP*
- *využívání efektivních metod a forem práce v rámci výuky německého jazyka vede k rozvoji klíčových kompetencí většiny žáků*

Slabé stránky

- *nedůsledné uplatňování doporučení školských poradenských zařízení pro práci se žáky se SVP ve výuce*
- *chybějící vyhodnocování účinnosti nastavených a realizovaných podpůrných opatření vzhledem ke specifikům a diferencovaným potřebám jednotlivých žáků se SVP, jako nástroje ke zjištění její úrovně*

Návrhy na zlepšení stavu

- *zkvalitnění zavedeného evaluačního shrnutí dosažených výsledků žáků v testech a písemných pracích a opatření přijatých k jejich zlepšení a sjednocení kritérií pro hodnocení*
- *sjednocení a zvýšení transparentnosti hodnocení komisionálních zkoušek a jejich zapracování do školního řádu (Pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků) a do školních vzdělávacích programů, včetně kriteriálního hodnocení klauzurních prací v profilových předmětech*
- *využívání formativního hodnocení žáků, sebehodnocení a vzájemného hodnocení, závěrečného shrnutí a zhodnocení naplnění stanoveného cíle ve výuce jak žáky, tak i vyučujícími*
- *přijetí systémového opatření pro vyhodnocování podpory žáků se SVP vzhledem ke specifikům a diferencovaným potřebám jednotlivých žáků*
- *zaměření dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na témata vzdělávání žáků se SVP*
- *častější zařazování vzájemných hospitací pro výměnu zkušeností vyučujících*

- *zřízení samostatné předmětové komise pro výuku cizích jazyků s ohledem na naplňování a ověřování obsahových cílů ŠVP a analýzu výsledků vzdělávání žáků a přijímání opatření vedoucích ke zlepšení*
- *nabídka systematických dozorů v počítačové učebně v době po vyučování*

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 14 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření. Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Úplně znění zřizovací listiny příspěvkové organizace Olomouckého kraje, čj. KUOK 92183/2014, ze dne 15. 10. 2014
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, Střední škola designu a módy, Prostějov, ze dne 4. 4. 2014
3. Jmenování na pracovní místo ředitelky, čj. KUOK/111708/10/OŠMT-OS/847, ze dne 7. 12. 2010
4. Plán dalšího rozvoje pedagogických pracovníků, školní rok 2015/2016, ze dne 1. 9. 2015
5. Složka: nejvyšší dosažené vzdělávání
6. Zápisy z MŠVVP ŠV, školní roky 2014/2015, 2015/2016
7. Pedagogické rady, školní rok 2014/2015, 2015/2016
8. Složka: Hospitace ŘŠ 2014/2015, 2015/2016
9. Složka: Hospitace ZŘŠ 2014/2015, 2015/2016
10. Složka: Zápisy z rozhovorů s ředitelkou školy a vyučujícími, ze dní 18. – 23. 3. 2016
11. Školní řád a Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, s účinností od 1. 9. 2015
12. Složka: Protokoly o komisionálních zkouškách, školní rok 2014/2015
13. Školní vzdělávací program Modelářství a návrhářství oděvů, s platností od 1. 9. 2011
14. Školní vzdělávací program Multimediální tvorba, s platností od 1. 9. 2011
15. Školní vzdělávací program Užitá malba, s platností od 1. 9. 2011
16. Písemné práce - německý jazyk, anglický jazyk, český jazyk, školní roky 2014/2015, 2015/2016
17. Katalogové listy, třídní výkazy všech tříd
18. Třídní knihy, školní rok 2014/2015, všechny ročníky
19. Elektronické třídní knihy, školní rok 2015/2016, namátkový výběr
20. Výroční zpráva za rok 2014 – 2015
21. Složka: Zprávy z PPP
22. Složka: Zápisy ze schůzek se zástupci tříd

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Markéta Kadaňková, školní inspektorka

Markéta Kadaňková, v.r.

Mgr. Renata Juráňová, školní inspektorka

Renata Juráňová, v.r.

Mgr. Hana Mikulková Skalická, školní inspektorka

Hana Mikulková Skalická, v.r.

V Olomouci 8. dubna 2016

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

PhDr. Ivana Vaňková, ředitelka školy

Vaňková, v.r.

V Prostějově 13. 4. 2016